

KANAL ETIKOAREN ESKULIBURUA

FUNDACIÓN BASQUE TEAM FUNDAZIOA

1. SARRERA

Gure ordenamendu juridikoa, gero eta gehiago, herritarren parte-hartzea bultzatzen ari da, erakunde publikoek eta pribatuek ondo funtziona dezaten. Horrela, herritarrei aukera ematen zaie edozein erakunde pribatutan edo sektore publikoa osatzen duten erakundeetan atzemandako arau-haustek salatzeko, horren arabera jardun eta konpondu ahal izateko.

Basque Team Fundazioak legezketasunaren, gardentasunaren eta etika korporatibo eta profesionalaren printzipioekiko konpromisoa bermatzen du; hala, gure erakundearen barruan edozein motatako jardura ezohikoak baztertzen ditugu. Horregatik, erakundeetan gertatzen diren edo gerta daitezkeen legez kanpoko gertakari edo jarduerak jakinarazteko bide bat ematen dugu (baita anonimoa ere); horrenbestez, araudia betetzeko dugun kultura indartu eta informazioa ematen duen pertsonaren babesa bermatzen dugu, komunikazio-bide horren bidez (kanal etikoa).

Hartara, eskuliburu hau sortu da, Basque Team Fundazioan ezarritako barne informazio-sistemari, haren funtzionamenduari, printzipioei eta kanal etikoaren bidez jasotako informazioak kudeatzeko prozedurari buruzkoa.

Eskuliburu horren berri izan behar dute bertako langile lan-kontratudunek eta funtzionarioek, bai eta Basque Team Fundazioarekin lan- edo lanbide-lotura duten guztiek ere, eta, azken batean, gurekin zerikusia duten interesdun guztiek.

2. XEDEA ETA APLIKAZIO-EREMUA

Eskuliburu honek Basque Team Fundazioaren informazioaren barne-sistema, eta, horrekin batera, kanal etikoa behar bezala ezartzeko eta funtzionatzeko behar den prozedura arautzen du.

Kanal etikoa komunikazio-bide bat da, eta horren bidez informazioa eman daiteke, baita anonimoki ere, erakundearen barruan egiten diren eta ezagutzen diren irregulartasunei buruz.

2.1. Nork erabil dezake gure kanal etikoa?

Kanala Basque Team Fundazioarekin lotura profesionala edo/eta laborala duten pertsona guztiek erabil dezakete, hala nola lan-kontratuko langileek, funtzionarioek, profesional laguntzaileek, kargudun publikoek eta abarrek, baina informazioa eman dezakete, halaber, enpresa hornitzaileek eta, azken batean, erakundearen barruan herritarrentzat edo gizarte osoarentzat kaltegarriak izan daitezkeen jokabideen berri duen edonork ere.

2.2 Zer gairi buruzko informazioa eman daiteke kanalaren bidez?

Orientazio gisa, eta izaera mugatzaile edo baztertzaile gabe, hauek dira kanalaren bidez jakinaraz daitezkeen legez kontrako edo legez kontrako jokabideak: jazarpena, iruzurra eta ustelkeria (eroskeria, dokumentuak faltsutzea), lapurreta, datuen babesa edo informazioaren segurtasuna, etika gutxiko jardunbideak edo jardunbide txarrak, etab.

Gainera, arauak betetzeko gure kulturarekin zerikusia duten gaiei buruzko zalantzak edo kontsultak planteatu daitezke, eta entitatearekin zerikusia duten jardunbide edo prozesuei buruzko aholkuak ere eska daitezke.

3. PRINTZIOAK

Kanal etikoaren funtzionamendua fede onaren, konfidentziasunaren eta kaltegabetasunaren printzipioek arautzen dute, baita independentziak eta inpartzialtasunak ere.

3.1. Fede onaren printzipioa.

Irregularitasun bat jakinarazteko kanal etikoa erabiltzen duen pertsonak fede onaren printzipioa bete behar du. Printzipio horren arabera, kanal etikoaren bidez egiten den komunikazio edo salaketa orok egitate edo zantzu jakin batzuk izan behar ditu oinarri, zeintzuetatik ondoriozta daitekeen, arrazoiz, salagarria izan daitekeen egitate edo zantzu bat egin dela. Erabat debekatuta dago egitate bat salatzea, faltsua dela jakinda edo hirugarren bat kaltetzeko asmoz. Zigortu egingo da egiaren aurkako salaketa aurkezten duena edo salatuari kalte egiteko mendeku- edo asmo-irizpideei erantzuten diena.

3.2. Konfidentziasun- eta kaltegabetasun-printzipioa.

Basque Team Fundazioak kanal etikoaren bidez jasotako jakinarazpenen konfidentziasun osoa bermatuko du, bai eta interesdunarena eta salatutako pertsonaren komunikazioena ere, eta datu horiek ezagutu daitezela eragotziko du. Prozedura behar bezala kudeatzeaz arduratzen diren pertsonak baino ez dute izango prozedurara sarbidea, eta behar den konfidentziasunez jardungo dute. Konfidentziasun-betebehar hori ez da aplikatuko erakundeak bere jarduketei buruzko informazioa eta/edo dokumentazioa jakinarazi eta/edo eskura jarri behar duenean, inplikaturako alderdien identitatea barne, agintaritzak judizial edo administratibo eskudunak hala eskatuta.

Era berean, Basque Team Fundazioak babes bermatzen die irregularitasunen berri ematen duten pertsona guztiei eta gertaeren ikerketan parte har dezaketenei, erakundearen barruko balizko errepresalien aurrean.

3.3. Independentzia- eta inpartzialtasun-printzipioa.

Basque Team Fundazioak bermatzen du salaketak ikertzeko edo prozedura ebazteko orduan objektibotasun-, independentzia- eta inpartzialtasun-printzipioak betetzen direla, kanal etikoaren kudeaketan eta, horrekin batera, informazioak kudeatzeko prozeduran; hortaz, sor daitekeen interes-gatazka oro saihesten dira.

4. INFORMAZIOAREN BARNE-SISTEMAREN ARDURADUNA

Informazioaren barne-sistema ezartzen duen erakundearen gobernu-organoak izango du Informazioaren Barne Sistemaren arduradunaren figura sortzeko eskumena, bai eta hura izendatzeko edo kargutik kentzeko eskumena ere. Informazioaren Barne Sistemaren arduraduna pertsona fisiko bat izango da, betiere.

Sistemaren arduraduna kide anitzeko organoa izatea aukeratzen bada, organo horrek bere kide bati (pertsona fisikoa) eskuordetu beharko dizkio sistemaren arduradunari dagozkion ahalmenak eta funtzioak.

Arauak betetzeko eginkizunaren edo integritate-politiken arduradun bat dagoen erakundeetan, haren izendapena edozein dela ere, pertsona hori izendatu ahal izango da Sistemaren arduradun.

Sistemaren arduradunaren figura erakunde barruko pertsona bat izango da beti, hau da, erakundeko langileen parte den pertsona bat, eta behar bezalako arduraz zainduko du informazioaren barne-sistemaren funtzionamendu egokia.

5. KANAL ETIKOAREN FUNTZIONAMENDUA

5.1. Informazioaren barne-sistema: kanal etikoa

Basque Team Fundazioak gure erakundearekin zerikusia duten komunikazioetarako emandako bidea, esteka honen bidez irits daitekeen kanal etikoa izango da: <https://fundacion-basque-fundaziola.canales-eticos.com/#/>

Gainera, Basque Team Fundazioak kanal etikoa eskura egotea bermatzen du, web-orriaren eta halako bitartekoen bidez, beti atal ikusgarri batean, gainerako epigrafeetatik bereizita, erabiltzaileak erraz irits daitezten bertara.

Erakundearen kanal etikoa erabiltzeak ez du eragozten informatzaileak agintari eskudunek, Estatuko Segurtasun Indarrek eta epaile eta auzitegiek sortutako kanpoko kanaletara jotzea.

5.2. Nola bidali komunikazio bat kanal etikoko plataformaren bidez.

Informatzaileari, gure kanal etikoan sartzean, ohartaraziko zaio Tor nabigatzailea deskargatzeko aukera duela, informatzailearen nortasuna erabat babesten duen nabigatzailea baita, gailuaren IPa erregistratuta geratzen ez delako. Deskarga hori zuzenean egin ahal izango du informazio-leihoaren bidez, kanal etikoaren hasierako orriaren goiko aldean, eta, horrekin batera, bermatuta egongo da komunikazioen konfidentziasun handiena.

Komunikazio bat jartzeko, Komunikazio Berria erlaitzean sartu eta honako puntu hauek beteko dira:

1. *Deskribapena.* Komunikazioaren gaia adieraziko da, bai eta horren deskribapen ahalik eta zehatzena ere. Artxiboak igo ahal izango dira, froga dokumental gisa.
2. *Identifikazioa.* Ez da derrigorrezkoa, eta, atal honetan, bere nortasuna ez jakinarazteko aukera duela jakinarazten zaio informatzaileari. Bere nortasuna adierazi nahi badu, izen-abizenak emango ditu, baita helbide elektronikoa ere.
3. *Erabiltzeko baldintzak eta arauak.* Informatzaileak kanal etikoa arautzen duten arauak irakurri eta onartu beharko ditu, informatuta geratu dela frogatzeko.

Komunikazioa entregatu ondoren, plataformak kode bat emango du, prozeduraren jarraipena egiteko.

Erabiltzaileak bere prozeduraren jarraipena egin eta bere egoera egiaztatu ahal izan dezan, kanal etikoaren hasierako orrialdeko “Jarraipena” aukerara jo beharko du, jakinarazpena bidali zuenean eman zizaion zenbakizko kodea sartuta.

Informatzailearen eta instrukzio-taldearen arteko komunikazio guztiak horretarako ezarritako plataformaren bidez egingo dira, barneko txat erabat konfidentzial bat barne. Hala ere, erabiltzailea bere helbide elektronikoa emanaz identifikatu bada, informatzailearen eta instrukzio-taldearen arteko komunikazioak bitarteko horren bidez egingo dira.

Salaketak banakakoa izan beharko du. Pertsona batek baino gehiagok gertakari beraren berri izanez gero, horietako bakoitzak banaka jakinarazi beharko du, kanalaren bidez.

5.3. Salaketa faltsuen edo fede txarrez egindakoen komunikazioa.

Basque Team Fundazioaren kanal etikoa modu arduratsu eta egokian erabili behar da. Egitate faltsuak maltzurkeriaz eta jarrera moralki gaiztoz jakinarazteak Basque Team Fundazioarekiko lan-harremanetan eta harreman profesionaletan nagusi izan behar duen fede ona haustea dakar. Ondorioz, diziplina-neurriak hartzea eragin dezake, indarrean dagoen eta lan-kontratudun langileei aplikatzen zaien hitzarmen kolektiboarekin bat etorritz.

Baldin eta, dagokion azterketa egin ondoren, ondoriozta badaiteke jakinarazitako egitateak nabarmen faltsuak direla eta salaketa jarrera maltzurrez eta fede txarrez aurkeztu dela:

- (i) salaketa artxibatuko da, espedientea artxibatzeko arrazoiak dokumentatuko dira, eta ikerketa-lana amaituko da;
- (ii) zehapen-proposamena jakinaraziko zaio Gobernu Organoari, idatziz, eta hark erabakiko du fede txarreko salatzaileari aplikatu beharreko diziplina-ekintza zein den, eta/edo erantzukizun zibilak edo penalak eskatzeko aukera.

6. KOMUNIKAZIOAK KUDEATZEKO PROZEDURA

Komunikazio edo salaketa bat helarazten den unetik, prozedura Basque Team Fundazioaren barruan izendatutako instrukzio-taldeak izapidetu edo kudeatuko du, halako prozedurek behar duten inpartzialtasuna eta objektibotasuna betetzeko, baita interes-gatazkak saihesteko ere.

Prozeduraren izapidetzeak barne hartzen ditu salaketa kanalaren bidez jakinarazten denetik hura ebazten den arteko urratsak, eta, horretarako, prozesu hori honako fase hauetan banatu dugu:

6.1. Harrera-fasea: komunikazioa hartzea, aztertzea eta kategorizatzea.

Instruktoreak jakinarazpena jaso ondoren, jaso izanaren agiria igorriko dio informatzaileari, zazpi (7) egun naturaleko epean, eta, horren bidez, honako emaitza hauetako baten berri emango dio:

- **Izapidetzeko onartzea.** Jakinarazitako edo salatutako egintzak legez kontraktat edo erakundearen printzipio eta balioen aurkako jokabide irregulartzat har litezke, eta, hortaz, ikertzen jarraitu beharko da.
- **Izapidetzeko ez onartzea.** Ez da salaketa onartuko, eta prozedura artxibatu egingo da, honako kasu hauetan: (i) Deskribatutako egitateak ezin dira legez kontraktat edo irregulartzat jo; (ii) Ez da eman behar bezain froga sendorik deskribatutako egitateei buruz.

Kasu batzuetan, informatzaileari aholkua emango zaio beste jarduteko modu batzuei buruz, eta jakinarazi beharreko gaia ebazteko prozedurarik egokiena zein izan daitekeen adieraziko zaio. Kasu batzuetan, komunikazioa garrantzitsua izan badaiteke beste edozein sailentzat, zerbitzua hobetze aldera, komunikazioa dagokion sailera edo arlora bideratuko da.

Nolanahi den ere, idatziz jakinaraziko da hartutako erabakia, eta salaketa izapidetzeko onartzeko edo ez onartzeko arrazoia.

6.2. Ikerketa-fasea.

6.2.1. Espedientea irekitzea eta jakinarazitako egitateak ikertzea.

Prozeduraren instruktoreak, komunikazioa ebaluatu, baloratu eta onartu ondoren, ikerketa den salaketari buruzko irekiera-espeditentea egingo du.

Irekiera-espeditentearen helburua da ikerketa-prozesuak ahalik eta trazabilitaterik handiena izatea da, salaketa edozein agintaritzaren judizial eskudunek eskatzen baldin badu.

Instruktoreak konfidentzialtasun-berme egokiek eta aplikatu beharreko gainerako jarduketaren printzipioekin jardungo du, eta bera arduratuko da ikerketaz eta salaketaren ebidentziak biltzeaz.

Ikerketan zehar, erakundearen sail guztietara jo ahal izango da, salatutako gertakariak kontrastatzeko aukera emango duten frogak eta analisien errekamazioa modu eraginkorrean egiteko.

Instruktoreak edozein unetan eskatu ahal izango dio erakundearen gobernu-organismoari egindako ikerketa-ekintzak modu koordinatuan osatzeko, betiere konfidentzialtasun eta zehaztasun osoz.

Instruktoreak, beharrezkotzat jotzen badu, egitateetan sakontzeko eta informazio osagarria biltzeko ekintzak abiaraziko ditu, erabaki egokia hartzeko, objektiboki, bildutako ebidentzietan oinarrituta. Ikerketa-ekintzen artean, hauek egin daitezke: salatzaileari ebidentzia eta/edo frogak berriak eskatzea, ikerketa-prozesua hobetzeko; inplikaturako pertsonekin elkarrizketak hitzartzea; inplikaturako erakundearekin duten harreman profesionalari buruzko informazio guztia berrikustea, betiere inplikaturako datuak babesteko legeak eta pribatasuna errespetatuz; kanpoko aditu independente batek auzitegi-azterketa egitea; ikerketa-prozesuarekin jarraitzeko beharrezkotzat jotzen den beste edozein ekintza, indarrean dagoen datuen babesari buruzko araudia errespetatuz.

Ikerketa, une oro, eskura dagoen dokumentazioaren analisi objektiboa egingo da, eta ebidentziak lortu, frogak bildu eta horiek aztertuko dira.

Ikerketa egiteko epea ez da hiru (3) hilabetetik gorakoa izango, komunikazioa jaso zenetik zenbatzen hasita, edo, berriemaileari komunikazioa jaso dela adierazi ez bazaio, komunikazioa egin eta zazpi (7) eguneko epea amaitu eta hiru (3) hilabetera artekoa, salbu eta konplexutasun bereziko kasuetan, epea luzatzea eskatzen badute; kasu horietan, epea gehienez beste hiru (3) hilabete gehiagoz luzatu ahal izango da.

6.2.2. Ikerketa ebaztea eta ondorioen txostena.

Alegazioak eta instruktoreak jasotako frogak aztertu ondoren, ikerketa-fasea amaitu eta ondorioen txostena egingo da, fase horren emaitza jasoz. Ondorioen txosten horretan argi eta garbi jasoko dira gertakarien balorazioa eta jarduera-proposamen bat, aplikatu beharreko balizko neurriekin. Ikerketan zehar mugarik egin balitz, txostenean adierazi behar da.

6.3. Erabakitze-fasea.

Ikerketa-fasearen ondoren, erabaki-fasean, erakundeko gobernu-organoak instrukzio-taldeak idatzi duen txostena aztertuko du, hartu beharreko neurrien proposamenarekin, dagokion ebazpena emateko eta aplikatu beharreko neurriak zehazteko.

Informatzaileari eta salatuari adostutako erabakiaren eta horren justifikazioaren berri eman beharko zaie idatziz, eta aukera hauetako bat eman ahal izango da:

- **Salaketa ezestea.** Jakinarazitako egitateen ikerketaren ondorioz ez-betetzerik eza agerian geratzen den kasua.
- **Salaketa baiestea.** Kasu horretan, salatutako egitateak egiazkoak direla frogatzen da, eta ondorio horren oinarri diren ekintzak eta hartuko diren neurriak zehaztu beharko dira.

Oso kasu larrietan, erakundearen betebeharra izango da gertaera horien berri ematea Estatuko Segurtasun Indar eta Kidegoei eta/edo epaile eta auzitegiei.

7. ERREGISTRO-LIBURUA

Basque Team Fundazioak jasotako informazioen eta egindako barne-ikerketen erregistro-liburu bat du, betiere, aurreikusitako konfidentzialtasun-betekizunak bermatuz.

Erregistro hori ez da publikoa izango, eta soilik agintaritza judizial eskudunak arrazoituta eskatuta, auto bidez, eta prozedura judizial baten esparruan eta haren babespean, eskuratu ahal izango da, osorik edo zati batean, aipatutako erregistroaren edukia.

Jasotako informazioei eta aurreko paragrafoan aipatutako barne-ikerketei buruzko datu pertsonalak legea betetzeko behar den eta ematen den denbora-tartean baino ez dira gordeko. Datuak ezin izango dira inola ere hamar urtetik gorako aldi batez gorde.

8. DATU PERTSONALEN BABESA

Basque Team Fundazioak bermatzen du bere burua identifikatu duen informatzailearen datu pertsonalen konfidentziasuna. Datu horiek ez zaizkie jakinaraziko kontatutako gertakarien xede diren pertsoneri, ez eta hirugarrenei ere. Datu pertsonalen nortasuna zaintzeko eta konfidentziasuna bermatzeko neurri tekniko eta antolamenduzko egokiak beteko dira.

Interesdunek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2016ko apirilaren 27ko 2016/679 (EB) Erregelamenduaren 15. artikulutik 22. artikulura bitartean aipatzen diren datuak babesteko eskubideak baliatu ahal izango dituzte.

Azkenik, prozedura kudeatu ahal izateko beren eskumenen eta eginkizunen esparruan egin behar duten pertsonak soilik izango dute kanal etikoan jasotako datu pertsonaletarako sarbidea.

Getxon, 2024ko ekainaren 28an

Stua. Olatz Legarza Albizuri

(BASQUE TEAM FUNDAZIOAREN GOBERNU-ORGANOA)